

ದೇಹಲಿಯ 5 ಸಂತತಿಗಳು ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಾಡಿದರು

ಅ.ಸಂ	ಸಂತತಿಗಳು	ಆಡಳಿತ ಅವಧಿ	ಆಡಳಿತ ವರ್ಷಗಳು	ಪಂಗಡಗಳು
1	ಗುಲಾಮಿ ಸಂತತಿ	1206-1290	[84ವರ್ಷಗಳು]	ತುರ್ಕಿ (ಟರ್ಕಿ) ಪಂಗಡ
2	ಖಿಲ್ಜಿ ಸಂತತಿ	1290-1320	[30ವರ್ಷಗಳು]	
3	ತುಘಲಕ್ ಸಂತತಿ	1320-1414	[94 ವರ್ಷಗಳು]	
4	ಸಯ್ಯದ್ ಸಂತತಿ	1414-1451	[37ವರ್ಷಗಳು]	
5	ಲೋಧಿ ಸಂತತಿ	1451-1526	[75ವರ್ಷಗಳು]	ಪಠಾಣ್ (ಅಫಘನ್) ಪಂಗಡ

ದೇಹಲಿ ಸುಲ್ತಾನರ ವಿಶೇಷತೆಗಳು

ಅ.ಸಂ	ಸಂತತಿಗಳು	ಸ್ಥಾಪಕರು	ಪ್ರದೊರೆಗಳು	ಕೊನೆಯ ಅರಸರು	ರಾಜಧಾನಿ
1	ಗುಲಾಮಿ ಸಂತತಿ	ಕುತುಬ್-ಉದ್-ದಿನ್-ಐಬಕ್	ಇಲ್ತಮಿಶ್ & ಬಲ್ಘನ್	ಕೈಕುಬಾದ್	ಲಾಹೋರ್-ದೇಹಲಿ
2	ಖಿಲ್ಜಿ ಸಂತತಿ	ಆಲಾಉದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ	ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ	ಖುಸ್ರುಖಾನ್	ಕಿಲೋಬ್ಜಿ, ದೇಹಲಿ
3	ತುಘಲಕ್ ಸಂತತಿ	ಫಿಯಾಸುದ್ದೀನ್ ತುಘಲಕ್	ಮಹ್ಮದ್-ಬಿನ್-ತುಘಲಕ್ & ಫಿರೋಜ್-ಷಾ-ತುಘಲಕ್	ನಾಸಿರುದ್ದೀನ್ ಮಹ್ಮದ್ ಷಾ	ದೇಹಲಿ, ದೇವಗಿರಿ
4	ಸಯ್ಯದ್ ಸಂತತಿ	ಖಿಜರ್ ಖಾನ್	ಖಿಜರ್ ಖಾನ್	ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಅಲಂ ಷಾ	ದೇಹಲಿ
5	ಲೋಧಿ ಸಂತತಿ	ಬಹರುಲ್ ಲೋಧಿ	ಸಿಕಂದರ್ ಲೋಧಿ	ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಲೋಧಿ	ದೇಹಲಿ, ಆಗ್ರಾ

- ಮೊದಲಿನ 4 ಮನೆತನಗಳು 'ತುರ್ಕಿ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ' ಸೇರಿವೆ.
- ಕೊ.ಪಂಗಡವು ಪಠಾಣ್ / ಅಫಘನ್ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.
- ದೇಹಲಿಯನ್ನು ಆಡಳಿತಮಾಡಿದ ಸುಲ್ತಾನರ ಸಂಖ್ಯೆ 32+1=33 (ರಾಣಿ-ರಜಿಯಾ ಸುಲ್ತಾನ್)

1) ಗುಲಾಮಿ ಸಂತತಿ : 1206-1290]

ಇದನ್ನು ಸ್ವೇವ್ ಸಂತತಿ (ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ "ಗುಲಾಮ")/ಮ್ಯಾಮುಲಕ್ ಸಂತತಿ (ತುರ್ಕಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ "ಗುಲಾಮ" ಎಂದರ್ಥ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕುತ್ಬುದ್ದೀನ್ 'ಐಬಕ್' ಇಲ್ತಮಿಶ್ ಮತ್ತು ಬಲ್ಘನ್ ಇವರು ಪ್ರಮುಖ ಅರಸರು ಗುಲಾಮರ ಗುಲಾಮನಾಗಿರುವ ಕಾರಣ.

'ಕುತ್ಬುದ್ದೀನ್ - ಐಬಕ್' [1206-1210]

- ಗುಲಾಮಿ ಸಂತತಿಯ ಸ್ಥಾಪಕ
- ಬಾಲ್ಯಜೀವನ : ನಿಜಾಂ ಕುಲದ - ಖಾಜಿಯು- ಫಕ್ರುದ್ದೀನ್‌ನಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದನು.
- ಆ ಫಕ್ರುದ್ದೀನನು - ಮಹ್ಮದ್ ಫೋರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದನು.

- ಮಹ್ಮದ್ ಫೋರಿಯು ಈತನನ್ನು 'ಅಮಿರ್-ಇ-ಅಕಿರ್' (ಅಶ್ವಪಡೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ) ಎಂಬ ಹುದ್ದೆಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದನು. ನಂತರ ಆತನ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ದಂಡನಾಯಕನನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದನು.
- ಮಹ್ಮದ್-ಫೋರಿಯ ಮರಣದ ನಂತರ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ June 24-1206 ರಂದು ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದನು.
- ಈತನ ರಾಜಧಾನಿ: ಲಾಹೋರ್ & ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ರಾಜಧಾನಿ-ದೆಹಲಿಯಾಗಿತ್ತು.
- ಐಬಕ್‌ನು ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡನು.
  - 1) ನಾಸಿರುದ್ದೀನ್- ಕಬಾಚ್‌ನಿಗೆ - ತಂಗಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು.
  - 2) ತಾಜುದ್ದೀನ್- ಮಾಲ್ದೂಚ್‌ನ - ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾದನು.
  - 3) ಇಲ್ತಮಿಶ್‌ನಿಗೆ - ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿದನು.
- ಬಿರುದುಗಳು :- 1) ಲಾಕ್‌ಭಕ್ಷ [ಲಕ್ಷಗಳ ದಾನಿ]
  - 2) ಮಲ್ಲಿಕ್
  - 3) ಸಿಪಾಹ್ ಸಿಲರ್
- ಈತನು ಅಫಘಾನಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ-ಜೂಮ್-ಮಿನಾರನ್ನು ಕಂಡು ತನ್ನ ಗುರುವಾದ ಸೂಫಿ ಸಂತ- "ಖ್ವಾಜ-ಕುತ್ಬುದ್ದೀನ್-ಭಕ್ತಿಯಾರ್-ಖಾಕಿ" ಆತನ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಕುತುಬ್-ಮಿನಾರ್‌ಗೆ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿದನು.
- ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ- "ಕುವೈತ್-ಉಲ್-ಇಸ್ಲಾಂ" ಎಂಬ ಮಸೀದಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದನು. ಇದು ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಸೀದಿ.
- ಅಜ್ಮೀರದಲ್ಲಿ - ಅಡಾಕ್-ದಿನ್-ಕಾ-ಜೊಂಪ್ರಾ, ದೋ ದಿನ್ ಕಾ ಚೇಪ್ರಾ) ಎಂಬ ಮಸೀದಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನು.
- ಈ ಮುಂಚೆ-ವೈಷ್ಣವ ದೇವಾಲಯವಿತ್ತು.-23 ದೇವಾಲಯ ನಾಶ ಮಾಡಿದ.
- ಈ 2 ಮಸೀದಿಗಳನ್ನು - 2ನೇ ತರೈನ್ ಕಾಳಗದ ಗೆಲುವಿನ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥಕವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದನು.
- ಈತನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ- 'ಇಂಡೋ-ಇಸ್ಲಾಮಿಕ್' ಶೈಲಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದನು.
- ಈತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ವಾಂಸರು:
  - 1) ಹಸನ್ ನಿಜಾಯಿ: ತಾಜುಲ್-ಮಾಸಿರ್
  - 2) ಫಕ್ರುದ್ದೀನ್: ತಾರಿಖ್-ಇ-ಮ್ಯಾಮುಲಿಕ್
- ಈತನು 1210 ರಲ್ಲಿ ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ -'ಮೋಲೊ/ಚೌಗನ್' ಆಟವನ್ನು ಆಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕುದುರೆ ಮೇಲಿಂದ ಬಿದ್ದು ಮರಣ ಹೊಂದಿದನು.
- ಸಮಾಧಿ :- 'ಲಾಹೋರ್'ನಲ್ಲಿದೆ.
- ಇತಿಹಾಸಕಾರ - 'ಲೇನ್‌ಪೋಲ್' ಈತನ ನ್ಯಾಯದಾನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ 'ತೋಳ & ಕುರಿ ಒಂದೇ ಕೊಳದಲ್ಲಿ ನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದವು' ಎಂದಿದ್ದಾನೆ.

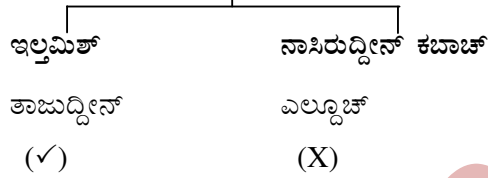
ಆರಂ ಪಾ [1210-1211]]

- ಈತನು ಐಬಕ್‌ನ ಮಗ
- ದುರ್ಬಲ & ಕುಡುಕ ಸುಲ್ತಾನ್
- ಈತನು ಕೇವಲ -7 ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದ.
- 'ಜೂಡೆ' ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ - ಇಲ್ತಮಿಶ್‌ನಿಂದ ಕೊಲೆಗೊಳಗಾದ.

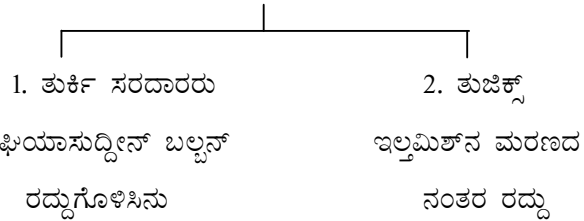
ಷಮ್ಸುದ್ದೀನ್ ಇಲ್ತಮಿಶ್ [1211-1236]

- 'ಇಲ್ಬರಿ' ಪಂಗಡದವರು. ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಗುಲಾಮಗಿರಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ದೆಹಲಿಯ ಸುಲ್ತಾನ
- ಘಜ್ನಿಯಲ್ಲಿ - ಗುಲಾಮಗಿರಿಗೆ ನಿಷೇಧಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಮೊದಲ ದೆಹಲಿ ಸುಲ್ತಾನ
- ಈತನನ್ನು 'ಗುಲಾಮನ-ಗುಲಾಮ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಐಬಕ್ ಗುಲಾಮ್, ಫೋರಿಯ ಗುಲಾಮ
- ತನ್ನ ಯಜಮಾನನಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಿಂದ ಹೊರಬಂದ ದೆಹಲಿಯ ಸುಲ್ತಾನ
- ಈತನು ಐಬಕ್‌ನ ಗುಲಾಮ & ಅಳಿಯ.
- ಈತನನ್ನು 'ದೆಹಲಿಯ ಸುಲ್ತಾನರ ನಿಜವಾದ ಸ್ಥಾಪಕ'
- ದೆಹಲಿಯನ್ನು ಶಾಶ್ವತ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದ ಮೊದಲ ದೆಹಲಿಯ ಸುಲ್ತಾನ.
- ಸುಲ್ತಾನ ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಪಡೆದ (ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ಸುಲ್ತಾನ/ದೆಹಲಿಯ ಸುಲ್ತಾನ) ಮೊದಲಿಗ
- ಇತನು - '1215 - III ನೇಯ ತರೈನ್ ಕಾಳಗ

- 1225ರಲ್ಲಿ ಮಂಗೋಲರ - ಚಂಗೀಸ್ ಖಾನ್‌ನಿಂದ ದೆಹಲಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡ. ಮಂಗೋಲರು ಮಧ್ಯ ಏಷಿಯಾದ - ಮಂಗವರ್ಮನ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಂಗವರ್ಮ ಸೋತ ಇಲ್ತಮಿಶ್‌ನ ಸಹಾಯ ಕೇಳಿದ. ಇಲ್ತಮಿಶ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡದೇ ಮಂಗೋಲರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದುರ ಉಳಿದನು.
- ಬಾಗ್ದಾದ್‌ನ ಖಲೀಫ್ - ಈತನಿಗೆ 'ಸುಲ್ತಾನ್-ಇ-ಅಜಂ' ಎಂಬ ಬಿರುದು ನೀಡಿದನು. ಅರ್ಥ 'ಮಹಾಸುಲ್ತಾನ್'
- 'ಖಲೀಫನ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಮೊದಲ ದೆಹಲಿಯ ಸುಲ್ತಾನ್'
- ಈತನು ಎರಡು - ಅರೇಬಿಕ್ ಮಾದರಿಯ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದನು
  - 1) ಟಂಕಾ - ಬೆಳ್ಳಿ ನಾಣ್ಯ
  - 2) ಜಿತಾಲ್ - ತಾಮ್ರದ ನಾಣ್ಯ

ಈ ನಾಣ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಬಾಗ್ದಾದಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಎಂದು ಕೆತ್ತಿಸಿದನು.
- ದೆಹಲಿಯನ್ನು IIನೇ ಬಾಗ್ದಾದ್ ಎಂದು ಕರೆದನು
- ಆಡಳಿತದ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ 40- ಸರದಾರರ ಕೂಟ- 'ಚಹಲ್ಗಾನ್' ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದನು.

- ಆಡಳಿತ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ - ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು - ಇಕ್ತಾಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು.

ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು	ಇಕ್ತಾದಾರ್/ವಲಿಗಳು
ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ	1) ಚಿಕ್ಕ ಇಕ್ತಾದಾರ್
ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿಯ	2) ದೊಡ್ಡ ಇಕ್ತಾದಾರ್
ಜೊತೆಗೆ ಸುಲ್ತಾನನಿಗೆ ಸೈನ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದು.	

- ಇಕ್ಬಾಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಉದ್ದೇಶ :
  - * ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದು.
  - * ಉಳಿಗಮಾನ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ರದ್ದು ಮಾಡುವುದು.
  - * ಗೆದ್ದ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ ಸಾಧಿಸುವುದು.
- ಈತನು ಗೆಲ್ಲಲಾಗದ 2 ರಜಪೂತರ ಮನೆತನಗಳು

1.ಸೋಲಂಕಿಗಳು

2.ಗುಹಲವಾಡರು

- ತನ್ನ ಮರಣದ ನಂತರ, ತನ್ನ ಮಗಳು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದನು.
- ಇಲ್ತಮಿಶ್ 'ಕುತುಬ್ ಮಿನಾರನ್ನು'-1231 ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದನು.
- ಇತಿಹಾಸಕಾರ - ಲೆನ್‌ಪೋಲ್ - "ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜನಕ/ಪಿತೃ"

ರುಕ್ಮದ್ವೀನ್ ಪಿರೋಜ್ ಷಾ

- ಇಲ್ತಮಿಶ್‌ನ ಹಿರಿಯ ಮಗ.
- ಈತ ಕೇವಲ 7 ತಿಂಗಳುಕಾಲ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದ.
- "ಜೂಡ್" ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ರುಕ್ಮದ್ವೀನ್ ಫಿರೋಜ್ ಷಾನನ್ನು ರಜಿಯಾ ಸುಲ್ತಾನಳು ತನ್ನ ಸಹೋದರನನ್ನು ಕೊಂದು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಳು.

ರಜಿಯಾ ಸುಲ್ತಾನ್ :- [1236-40]

- ಇಲ್ತಮಿಶ್‌ನ ಮಗಳು
- "ದೇವಲಿಯ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳೆ & ದೆಹಲಿ ಸುಲ್ತಾನ್"
- ಇವಳ ಅಶ್ವಪಡೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ - "ಅಭಿಸಿನಿಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ- ಜಲಾಲುದ್ದೀನ್ ಯೂಕುತ್"
- ರಜಿಯಾ ಸುಲ್ತಾನ್ ಭಟಂಡಾದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ರಾಜ 'ಅಲ್ತಾಮಿಯಾ'ನಿಂದ ಸೋತು ಬಂಧನಕ್ಕೊಳಗಾದಳು.
- ನಂತರ ಅದೇ ಅಲ್ತಾಮಿಯಾನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ ವಿವಾಹವಾದಳು.
- 1240ರಲ್ಲಿ ಬಹರಂ ಷಾ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ದಂಗೆಕೋರರಿಂದ ಸೋತು ಕೊಲೆಯಾದರು.
- ಇವಳು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ನಾಣ್ಯ - 'ರಜಿಯಾ ತಲ್ ದನಿಯಾ'
- ಇವಳು ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದ ಅವಧಿ - [3 years, 6 months, 6 days]
- ಬಹರಂ ಷಾ 1240-42
- ಅಲ್ತಾಮುದ್ದೀನ್ - ಅಹ್ಮದ್ ಷಾ - 1242-44
- ನಾಸಿರುದ್ದೀನ್ ಅಹ್ಮದ್ ಷಾ - 1244-1266

ನಾಸಿರುದ್ದೀನ್ ಮಹ್ಮದ್ ಷಾ [1244-1266]

- ಈತನು ಇಲ್ತಮಿಶ್‌ನ ಕಿರಿಯ ಮಗ
- ಗುಲಾಮಿ ಸಂತತಿಯ ಶಾಂತಪ್ರಿಯ ಅರಸ.
- ಈತನು ಸ್ವತಃ ಕೈ ಬರಹದಿಂದ ಕುರಾನಿನ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.
- ಈ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಬಂದ ಹಣದಿಂದ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.
- 'ದಯಾಪರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸುಲ್ತಾನ್' ಎಂಬ ಬಿರುದು ಇತ್ತು.

ಫಿಯಾಸುದ್ದೀನ್ ಬಲ್ಲನ್ [1266-1287]

- ಮೂಲ ಹೆಸರು - 'ಆಗಾಖಾನ್/ಉಲಘಖಾನ್'
- ಗುಲಾಮ ಸಂತತಿಯ ಮರುಸ್ಥಾಪಕ
- ಈತ ನಾಸಿರುದ್ದೀನ್ ಮಹ್ಮದ್ ಷಾನ ಅಳಿಯ & ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ
- ದೆಹಲಿ ಸುಲ್ತಾನರ ಮೊದಲ ನಾಹಿಬ್.
- ನಾಹಿಬ್ ಎಂದರೆ : ಸುಲ್ತಾನ ಅಸಮರ್ಥನಾದಾಗ, ಆತನನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ನಾಹಿಬ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಈತನ ನೀತಿ "ರಕ್ತ & ಉಕ್ತಿ ನೀತಿ"
- ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ಹುದ್ದೆಯಿಂದ-ಸುಲ್ತಾನ ಹುದ್ದೆಗೆ ಏರಿದ ದೆಹಲಿಯ ಸುಲ್ತಾನ
- 'ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಅರಮನೆಯನ್ನು' ಕಟ್ಟಿದ.
- ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ 2 ರಾಜ್ಯತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಜಾರಿಗೆ ತಂದನು.

* ಸಿಜ್ಜಾ - ಕೈಗಳಿಗೆ ಚುಂಬನ ನೀಡುವುದು.

* ಫೈಬೇಸ್ - ಶಿರಸ್ಸಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದು.

- 2 ರಾಜನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದನು:

ನಿಜಾಮತ್-ಐ-ಖೊದೈ-[ದೇವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ]

ಆಲಾಯಿ-ವ-ಇಲಾಯಿ - ದೇವರ ನೆರಳು

- ಈತನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಗುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ.
- ಮಂಗೋಲರ ದಾಳಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ, ದೆಹಲಿಯ ಸುತ್ತ "ಗೋಪಾಲಗಿರಿ" ಎಂಬ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ.
- ಮಂಗೋಲರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಈತನ ಮಗ "ಮಹ್ಮದ್" ಸತ್ತಾಗ ಆತನಿಗೆ 'ಷಹಿದ್' ಎಂದು ಕರೆದನು. (ಹುತಾತ್ಮ ಎಂದರ್ಥ)
- ಈತ ಸೈನ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲ ಪಡಿಸಲು 'ದಿವಾನ್-ಇ-ಆರಿಜ್' ಎಂಬ ಸೈನ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದನು.
- ಈತನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 'ಗೂಢಾಚಾರ' ಪದ್ಧತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿತ್ತು.
- ಈತನು - "ಚಹಲ್ಗಾನ್" ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದನು.
- ಈತನು "ಅಲ್ಪರಿ" ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು.
- ಈತನು "ನವರೋಜ್ ಉತ್ಸವ"ವನ್ನು [ತನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ] ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತಂದನು.
- ಕೊನೆಯ ಅರಸ : 'ಕೈಕುಬಾದ್'

2. ಐಫ್ಫಿ ಸಂತತಿ

- ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದ ಸಂತತಿ.
- ಖಿಲ್ಜಿ - "ಖಿಡ್ಗದಾರಿ" ಪುರುಷರು.
- ಸ್ಥಾಪಕ - 'ಜಲಾಲುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ' [1290-96]
- ✓ ದೆಹಲಿ ಸುಲ್ತಾನರಲ್ಲೇ ಹಿರಿಯ ಸುಲ್ತಾನ್ (70 ವರ್ಷ)
- ✓ ಈತನು ಗುಲಾಮಿ ಸಂತತಿಯ ಕೊನೆಯ ದೊರೆ- ಕೈಕುಮಾಬಾದನನ್ನು ಕೊಂದು ಖಿಲ್ಜಿ ಮನೆತನವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು.

- ✓ ರಾಜಧಾನಿ - “ಕಿಲೋಬ್ರಿ”
- ✓ ಈತನ ಉದಾರವಾದಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ದೆಹಲಿಗೆ ಕರೆತಂದರು.
- ✓ - ಈತನ ರಾಣಿ - ‘ಮಲ್ಲಿಕ್ ಜಹಾನ್’ ಮಕ್ಕಳು -1) ಅರ್ಕಾಲಿಖಾನ್ 2) ಇಸ್ಕಾಯಿಲ್ ಇಬ್ರಾಹಿಂ
- ✓ ಈತನ ಸಹೋದರ ‘ಷಿಯಾಬುದ್ದೀನ್ ಮಸೂದ್’, ಮಕ್ಕಳು- 1) ಅಲಿಗುರ್ಷಿಪ್, 2) ಉಲಘಖಾನ್
- ✓ - ಜಲಾಲುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದವರು : - 1) ಮಲ್ಲಿಕ್ ಚುಚ್ಚು 2) ಸಿದ್ಧಿ ಮೌಲಾ
- ✓ ತನ್ನ ವೈರಿಗೆ (ಮಲ್ಲಿಕ್ ಚುಚ್ಚು) ಔತಣಕೂಟವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ದೆಹಲಿಯ ಏಕೈಕ ಸುಲ್ತಾನ - “ಜಲಾಲುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ”
- ✓ ನೀತಿ - “ಒಂದು ಕೋಟಿಗಿಂತ ಒಬ್ಬ ಮುಸ್ಲಿಂನ ಶಿರ ಮುಖ್ಯ”
- ✓ 1232ರಲ್ಲಿ ಮಂಗೋಲರು ದಾಳಿ ಮಾಡಿದಾಗ, ಮಂಗೋಲರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ 30,000 ಮಂಗೋಲರನ್ನು ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರಿಸಿದನು. ಇವರನ್ನೇ “ನವಮುಸಲ್ಮಾನರು” ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ✓ ಅಲಿಗುರ್ಷಿಪ್‌ನು ಖಾರಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿ ಅಪಾರ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಜಲಾಲುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿಗೆ ನೀಡಿದನು.
- ✓ ಹೀಗಾಗಿ ಜಲಾಲುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ-ಅಲಿಗುರ್ಷಿಪ್‌ನನ್ನು ಖಾರಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಮಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿದನು.

ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ [1296-1316]

- ಈ ಮನೆತನದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೊರೆ.
- ಯಾರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೇ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ದೆಹಲಿಯ ಸುಲ್ತಾನ
- ಈತನಿಗಿರುವ ಬಿರುದು - ‘ಸಿಕಂದರ-ಇ-ಸಹಾನಿ’
- ಈತನಿಗೆ ವಿಶ್ವ ಗೆಲ್ಲುವ ಆಸೆಯಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಈತನನ್ನು IIನೇ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈತನ ಪ್ರಮುಖ ದಂಡಯಾತ್ರೆಗಳು

I ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ದಂಡಯಾತ್ರೆ :- ದಂಡಯಾತ್ರೆ ಕೈಗೊಂಡ ದಂಡನಾಯಕರು-ಜಾಫರ್ ಖಾನ್, ಉಲಘಖಾನ್ & ನಸರತ್ ಖಾನ್

1) ಗುಜರಾತಿನ ಮೇಲೆ ದಂಡಯಾತ್ರೆ [298]

- ರಾಜ ಕರ್ಣದೇವನಿದ್ದ.
- ಕರ್ಣದೇವನ ರಾಣಿ-ಕಮಲಾದೇವಿ ನಂತರ ಮಗಳು-ದೇವಿಲಾದೇವಿ
- ಕರ್ಣದೇವ ಸೋತನು. & ಮಗಳಾದ ದೇವಿಲಾದೇವಿ ಜೊತೆ ದೇವಗಿರಿಗೆ ಪಲಾಯಗೈದನು.
- ‘ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ್’ 1000 ದಿನಾರ್ ನೀಡಿ ಖರೀದಿಸಲಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ್ನು ಹಜಾರ್ ದಿನಾರ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

2) ರಣಠಂಬೋರ್‌ದ ಮೇಲೆ ದಂಡಯಾತ್ರೆ [1303]

- ರಾಜ ‘ಹಮ್ಮೀರ್’ ದೇವನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ, ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದರು.
- ಜೇಹಾರ್ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸಿದ ಮೊದಲ ಮನೆತನ

3) ಚಿತ್ತೋಡದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ (1303)

- ರಾಜ ರತನ್ ಸಿಂಗ್ & ರಾಣಿ ಪದ್ಮಿನಿ ದೇವಿ
- ಪರಿಣಾಮ - ರತನ್ ಸಿಂಗ್ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೊಲೆಯಾದನು.
  - ಪದ್ಮಿನಿ ದೇವಿ ಜೊಹಾರ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು (ಬೆಂಕಿಗೆ ಆಹುತಿಯಾಗು) ಅನುಸರಿಸಿದಳು.
  - ಮಹ್ಮದ್ ಜೈಸಿ 'ಪದ್ಮಾವತ್' ಕೃತಿ ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದೆ.

4) ಮೇವಾಡದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ (1305)

- ರಾಜ : ಮಹಲಿಕ್ ದೇವನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ, ಸಂಪತ್ತನ್ನು ದೋಚಲಾಯಿತು.

5) ಶೀಲತ ಕೋಟೆಯ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿ - (1307)

- ಅಲ್ಲಿಯ ರಾಜ : ಶೀತಲ ದೇವನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕೊಳ್ಳೆಹೊಡೆಯಲಾಯಿತು.
- ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ದಂಡಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿದ ಮೊದಲ ದೆಹಲಿಯ ದಾಳಿ.
- ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ದಂಡಯಾತ್ರೆ ಕೈಗೊಂಡ ದಂಡನಾಯಕ - "ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ"

2) ವಾರಂಗಲ್ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ 1309

- ಎ.ಪಿ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂ.ಬ.
- ಮನೆತನ : ಕಾಕತೀಯ
- ರಾಜ ಪ್ರತಾಪ ರುದ್ರದೇವ
- ಪ್ರತಾಪರುದ್ರದೇವ ಸೋತು ಕಪ್ಪು ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿದನು.
- ಈ ಮನೆತನದಿಂದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ 'ಕೊಹಿ ನೂರ್' ವಜ್ರ ಪಡೆದನು.

1) ದೇವಗಿರಿಯ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ (1307)

- ದೇವಗಿರಿ ಎಮ್.ಎಚ್. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂ..
- ಯಾದವರ ರಾಜಧಾನಿ
- ರಾಜ : ಕರ್ಣದೇವನಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿದ್ದು & ದೇವಿ ಲಾದೇವಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿದ್ದು.
- ಪರಿಣಾಮ: ರಾಮಚಂದ್ರ ದೇವ & ಕರ್ಣದೇವರು ಸೋತರು.
- ದೇವಿಲಾ ದೇವಿಯನ್ನು-ಖಿಜರ್‌ಖಾನ್‌ನು ಮದುವೆ ಯಾದನು. & ರಾಮಚಂದ್ರದೇವನ ಮಗಳಾದ 'ಸತ್ಯಪಾಲಿನಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ ಮದುವೆ ಯಾದನು.
- ಯಾದವರು ಕಪ್ಪು ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿದರು.

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ದಂಡಯಾತ್ರೆಗಳು

3) ದ್ವಾರಸಮುದ್ರದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ (1311)

- ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂ.ಬ
- ಹೊಯ್ಸಳರ ರಾಜಧಾನಿ
- ರಾಜ:3ನೇ ಬಲ್ಲಾಳ ಸೋತು ಕಪ್ಪು ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದನು.

4) ಮಧುರೈ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ

- ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂ.ಬ.
- ರಾಜ: ವೀರ ಪಾಂಡ್ಯ & ಸುಂದರ ಪಾಂಡ್ಯ, ಗೆರಿಲ್ಲಾ ಯುದ್ಧ ತಂತ್ರ ಬಳಕೆ
- ಪಾಂಡ್ಯರು ಸೋತು ಕಪ್ಪು ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡಲು ಒಪ್ಪಿದರು.

5) ದೇವಗಿರಿಯ ಮೇಲೆ 2ನೇ ಬಾರಿ ದಾಳಿ (1313) : ಯಾದವರ ಮೇಲೆ ಮರು ದಾಳಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ರಾಜನಾದ "ಶಂಕರ ದೇವನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಪುನಃ ಕಪ್ಪು ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು.

:ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿಯ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆಗಳು

- ಬೃಹತ್ ಸ್ಥಾಯಿ ಸೈನಿಕ ಪದ್ಧತಿ ತಂದ ಮೊದಲ ದೆಹಲಿ ಸುಲ್ತಾನ್
- ದಾಫ್ & ಚಹರಾ ಎಂಬ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದನು.
  - ಕುದುರೆಗೆ ಮುದ್ರೆ ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿ

- ಚಹರಾ : ಸೈನಿಕರ ಗುಣಲಕ್ಷಣ ಬರೆದು ಇಡುವುದು.
- ಹುಲಿಯ :- “ಸೈನಿಕರ ಹಾಜರಾತಿ ಪುಸ್ತಕ”
- ಚರಿ ಎಂಬ ತೆರಿಗೆ - ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ.
- ಫಾರಿ ಎಂಬ ತೆರಿಗೆ - ಮನೆಯ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ.
- ನಗದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮೊದಲ ಸುಲ್ತಾನ್.
- ನಗದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ವೇತನ ನೀಡಿದ ಮೊದಲ ಸುಲ್ತಾನ್.

ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸುಧಾರಣೆಗಳು

- ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ‘ದಿವಾನ್-ಇ-ರಿಯಾಸತ್’ ಎಂಬ ಇಲಾಖೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು.
- ಇಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಾದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳಿದ್ದವು.
- ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು “ಸಹನ್-ಇ-ಮಂಡಿ” ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಡೆಯದಂತೆ ವಿವಿಧ ಕಾನೂನುಗಳು & ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದ.
- ಮೂಲಭೂತ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ರಾಜನೇ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.
- ಈತನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ “ಅಮೀರ್ ಖುಸ್ರೋ” ಎಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸನಿದ್ದನು.
  - ಭಾರತಕ್ಕೆ ‘ತಬಲಾ & ಸಿತಾರ’ ಪರಿಚಯಿಸಿದನು.
  - ಈತನನ್ನು ‘ಭಾರತದ ಗಣಿ’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಈ ಮನೆತನದ ಕೊನೆಯ ದೊರೆ. - ‘ಖುಸ್ರೋ ಖಾನ್’
  - ಇವನನ್ನು ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿಯ ಸೈನಿಕನಾದ (ಫಾಜಿ ಮಲ್ಲಿಕ್) ಸೋಲಿಸಿ ಖಿಲ್ಜಿ ಅವನೀತಿ ಮಾಡಿದನು.

3) ತುಘಲಕ್ ಸಂತತಿ : (1320-1414)

- ದೀರ್ಘಕಾಲ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದ ಸಂತತಿ.
- ಈ ಮನೆತನದ ಸ್ಥಾಪಕ - “ಫಿಯಾಸುದ್ದೀನ್” ತುಘಲಕ್.
- ಈತನ ಮೂಲ ಹೆಸರು - ‘ಫಾಜಿ ಮಲ್ಲಿಕ್’
- ಈತನು ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿಯ ಸೈನಿಕನಾಗಿದ್ದು ಮಂಗೋಲರ ವಿರುದ್ಧ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ್ದನು. ಹೀಗಾಗಿ ಆತನಿಗೆ - “ಮಲ್ಲಿಕ್-ಇ-ಉಲ್-ಫಜ್ಜಿ” ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಖಿಲ್ಜಿ ನೀಡಿದ್ದನು.
- ಫಾಜಿ ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಪಡೆದ ಮೊದಲ ದೆಹಲಿಯ ಸುಲ್ತಾನ.
- ಫಾಜಿ ಎಂದರೆ -‘ವಿಗ್ರಹ ಭಂಜಕ’ ಎಂದರ್ಥ.
- ‘ರೈತರಿಗಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದವನು. ಫಿಯಾಸುದ್ದೀನ್ ತುಘಲಕ್.
- “ಅಂಚಿ” ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ ಮೊದಲ ದೆಹಲಿಯ ಸುಲ್ತಾನ್
- ಅಂಚಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡನು.
- ಫಿಯಾಸುದ್ದೀನ್ ತುಘಲಕ್‌ನನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ವೇದಿಕೆ ಕುಸಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಕೊಂದ ವನೇ ಜುನಾಖಾನ್’ (ಬಂಗಾಳದ ಮಿಥಾಲಿ ನಗರದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ)
- ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತ ಮೊದಲ ದೆಹಲಿಯ ಸುಲ್ತಾನ್-ಫಿಯಾಸುದ್ದೀನ್ ತುಘಲಕ್
- ವೇದಿಕೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಶಿಲ್ಪಿ - ಅಬ್ದುಲ್, ಅಯಾಜ್ ಖಾನ್.
- ದೆಹಲಿಯ ಸಮೀಪ ಗುಲಾಬಿ ಕಲ್ಲಿನಿಂದ - ‘ತುಘಲಕ್ ಬಾದ್’ ಎಂಬ ನಗರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದನು.

“ಮಹದ್ ಬಿನ್ ತುಘಲಕ್” (1326–1351)

- ಈತನ ಮೂಲ ಹೆಸರು – “ಜುನಾಖಾನ್”
- ತುಘಲಕ್ ಸಂತತಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸುಲ್ತಾನ್.
- ಈತನ ಬಿರುದುಗಳು – ‘ಪಿತೃ ಘಾತುಕ ಸುಲ್ತಾನ್’
  - ವಿಲಕ್ಷಣಗಳ ಸುಲ್ತಾನ್
  - ಹುಚ್ಚು ದೊರೆ
  - ಯೋಜನಾ ಪರ ಸುಲ್ತಾನ್
  - ವಿವಿಧ ಸಮಿಶ್ರ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಸುಲ್ತಾನ್

ಈತನ ಯೋಜನೆಗಳು:-

1) ರಾಜಧಾನಿ ಬದಲಾವಣೆ: (ದೌಲತಾಬಾದ್) ನಗರ ನಿರ್ಮಾಣ

- ದೆಹಲಿಯಿಂದ-ದೇವಗಿರಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆ (326–1327)
(Hariyana) (MH)
- ಇವುಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ – 700 ಮೈಲು, 40 ದಿನದ ಪ್ರಯಾಣ
- ರಾಜಧಾನಿ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಕಾರಣ
  - * ಮಂಗೋಲರ ದಾಳಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ
  - * ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ
  - * ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಚಾರ
  - * ದೆಹಲಿಯ ಜನರ ಸೊಕ್ಕು ಮುರಿಯಲು (ಇತಿಹಾಸಕಾರ – ಜಾಫರ್)
- ಈ ಯೋಜನೆ ವಿಫಲವಾಯಿತು.

2) ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆ : – (1326–27)

- ಗಂಗಾ & ಯಮುನಾ ದೋ-ಅಬ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದನು.
- ಇದರಿಂದ ತೆರಿಗೆ ನೀಡದ-ಜನರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಲಾಯಿತು.
- ಇಲ್ಲಿ ಮಹದ್-ಬಿನ್-ತುಘಲಕ್ ‘ತಕ್ಕಾವಿ ಸಾಲವನ್ನ’ ಜಾರಿಗೆ ತಂದನು. ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ವಿಫಲವಾಯಿತು.

3) ನಾಣ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿ :-

- ದಿನಾರ್ ಎಂಬ ಚಿನ್ನ ಮತ್ತು ಅದಲಿ ಎಂಬ ಬೆಳ್ಳಿಯ ನಾಣ್ಯಗಳ ಬದಲಿಗೆ ತಾಮ್ರ & ಚರ್ಮದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದನು.
- ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ರಂಕಿಸುವ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ನೋಂದಾವಣಿ ಮಾಡದಿರುವುದು ಈತನ ತಪ್ಪು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿ ಇದು ಕೂಡ ವಿಫಲತೆ ಹೊಂದಿತು.
- ಮಂಗೋಲರ ದಾಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಹಣಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುವ ನೀತಿ.

4) ಜಗತ್ತನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಯೋಜನೆ (1333)

- ತನ್ನ ಆಸ್ಥಾನ 3,70,000 ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ವೇತನವನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಿದನು. ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಾಗ ಜನರು ಈತನ ವಿರುದ್ಧ ದಂಗೆ ಎದ್ದರು.

- ಚೀನಾದ-ಕುರಜಲ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಆಸೆಯಿಂದ 1,00,000 ಸೈನಿಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಬದುಕಿ ಬಂದವರು 10 ಜನ ಮಾತ್ರ.
- ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಥಾಮಸ್ : ರವರು ಈತನನ್ನು “ಹಣಗಾರರ ರಾಜ” ಎಂದು ಕರೆದನು.

ತುಘಲಕ್ ಸಂತತಿ

ಫಿರೋಜ್ ಷಾ ತುಘಲಕ್ (ದೆಹಲಿ ಸುಲ್ತಾನರ ಅಕ್ಬರ್)

- ತಂದೆ :- ‘ರುಜ್ಜುಬ’ - (ಜುನಾಖಾನ್ ಸಹೋದರ)
- ತಾಯಿ :- ರಜಪೂತರ ರಾಣಿ - “ನೈಲಾ”
- ತುಘಲಕ್ ಸಂತತಿಯ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೊರೆ
- ದೆಹಲಿಯ ಸುಲ್ತಾನರಲ್ಲಿ - ಪರೋಪಕಾರಿ ಸುಲ್ತಾನ್
- ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ಕಟುವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದ ಮೊದಲ ದೆಹಲಿಯ ಸುಲ್ತಾನ್
- ಈತನನ್ನು “ನಗರಗಳ ನಿರ್ಮಾಪಕ” ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
  - 300 ನಗರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದನು
  - ಫಿರೋಜಾಬಾದ್, ಫಿರೋಜ್‌ಪುರ, ಹಿಸ್ಸಾರ್, ಪತ್ತೆಬಾದ್ ಈತನ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ನಗರಗಳು
- ಈತನನ್ನು ಕಾಲುವೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಪಕ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಗಂಗಾ, ಯಮುನಾ, ಸಟ್ಲೆಜ್ ನದಿಗೆ- ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು.
- ಅ.ಹೆ. ಗುಲಾಮರನ್ನು ಹೊಂದಿದ ದೆಹಲಿಯ ಸುಲ್ತಾನ (1,80,000)
- ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡ ಮೊದಲ ದೆಹಲಿ ಸುಲ್ತಾನ - ಪುತುಹತ್-ಇ-ಫಿರೋಜ್‌ಷಾಹಿ
- ಗುಲಾಮರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು - ‘ದಿವಾನ್-ಇ-ಬಂದಗಾನ್’ ಇಲಾಖೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದ.
- ದಾರಾ-ಉಲ್-ಷಹಿ- ಎಂಬ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನೀಡಿದ ಮೊದಲ ದೆಹಲಿಯ ಸುಲ್ತಾನ
- ದಿವಾನ್-ಇ-ಖೈರತ್ ಎಂಬ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಇಲಾಖೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರಗಳು-
  - 1) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ
  - 2) ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಇಲಾಖೆ.

ನಾಸಿರುದ್ದೀನ್ ಮಹ್ಮದ್ ಷಾ

- ತುಘಲಕ್ ಸಂತತಿಯ ಕೊನೆಯ ದೊರೆ
- 1398ರಲ್ಲಿ “ಸಮರಕಂಡಿದ-ತೈಮೂರ್” ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿ 1,00,000 ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ಕೊಂದನು.
- ಖಿಜರ್‌ಖಾನ್‌ನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ
- ಈ ಖಿಜರ್‌ಖಾನ್ ನಾಸಿರುದ್ದೀನ್ ಮಹ್ಮದ್ ಷಾನನ್ನು ಕೊಂದು ಸಯ್ಯದ್ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು.

ಸಯ್ಯದ್ ಸಂತತಿ (1414-1457)

(ಮಹ್ಮದ್ ಪೈಗಂಬರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮನೆತನ)

- ಸ್ಥಾಪಕ :- ‘ಖಿಜರ್‌ಖಾನ್’
- ಸಯ್ಯದ್ ಎಂದರೆ -‘ಉನ್ನತವಾದ ವರ್ಗ’ ಎಂದರ್ಥ.
- ಖಿಜರ್‌ಖಾನನು ತನ್ನ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ -ಮಂಗೋಲರ ದೊರೆ ‘ಶಾರುಕ್’ (ತೈಮೂರ್‌ನ ಮಗ)ನಿಗೆ ಕಪ್ಪು ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡಿದನು.
- ದೆಹಲಿಯನ್ನು ಆಳಿದ - ಕೊನೆಯ “ತುರ್ಕಿ ಮನೆತನ”

“ಮುಬಾರಕ್ ಷಾ”

- ಈ ಮನೆತನದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅರಸ.
- ತನ್ನ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ - ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡನು. (ಮೊದಲ ದೆಹಲಿ ಸುಲ್ತಾನ)
- ‘ಯಮುನಾ’ ನದಿ ದಂಡೆಯಮೇಲೆ -“ಮುಬಾರಕ್‌ಬಾದ್” ನಗರ ನಿರ್ಮಿಸಿದನು.

“ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಆಲಂ ಷಾ”

- ಈ ಮನೆತನದ ಕೊನೆಯ ದೊರೆ
- ಮಂತ್ರಿ - “ಹಮ್ಮೀರ ದೇವ” ನನ್ನ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿ, ‘ಬಹುರುಲ್ ಲೋದಿ ಸಯ್ಯದ್’ ಸಂತತಿಗೆ ಅವನತಿ ಹೇಳಿ - ಲೋಧಿ ಸಂತತಿ’ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು.

ಲೋಧಿ ಸಂತತಿ

- ದೆಹಲಿಯನ್ನು ಆಳಿದ ಕೊನೆಯ ಸಂತತಿ
- ಇದು “ಪಠಾಣ/ಅಫಘಾನ್-ಅಫಘನ್” ಸಂತತಿ
- ಸ್ಥಾಪಕ : ‘ಬಹೂಲೂಲ್ ಲೋಧಿ’

ಸಿಕಂದರ್ ಲೋಧಿ

- ಈ ಮನೆತನದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸುಲ್ತಾನ
- ಹಿಂದೂಗಳ ಮಗನಾಗಿದ್ದು, ಹಿಂದುಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ ‘1ನೇ ಫಿರೋಜ್ ಷಾ ತುಘಲಕ್’ ಎರಡನೇ ದೆಹಲಿ ಸುಲ್ತಾನ.
- ಹಿಂದೂಗಳು - “ಧಾನೇಶ್ವರ” ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದ.
- ಹಲವಾರು ಹಿಂದೂ-ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದ.
- ಕ್ರಿ.ಶ.1504ರಲ್ಲಿ ಯಮುನಾ-ನದಿಯ ದಡದ ಮೇಲೆ-“ಆಗ್ರಾ ನಗರ” ನಿರ್ಮಿಸಿ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ
- ‘ಸಿಕಂದರ್ ಗಂಜ್’ ಎಂಬ ಭೂಮಾಪನ ಜಾರಿಗೆ ತಂದ. [ಇದನ್ನು ಬಳಸಿ (ಷೇರ್-ಷಾ-ಸೂರಿ ಭೂ ಕಂದಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿ) ಅಕ್ಬರ್- ಭೂಮಿಯನ್ನು 4 ಭಾಗ ಮಾಡಿದ.]

ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಲೋಧಿ

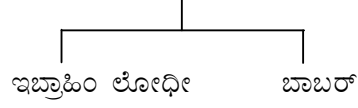
- ಈ ಸಂತತಿ & ದೆಹಲಿ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದ ಕೊನೆಯ ಸುಲ್ತಾನ.
- ದೆಹಲಿಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದ 33ನೇ ಸುಲ್ತಾನ.
- ಲೋಧಿ ಸಂತತಿಯ ಕ್ರೂರಿ ಸುಲ್ತಾನ.

ಕಥೌಲಿ ಕದನ :-

- ಸೋತ ರಾಣಾ ಸಂಗ್ರಾಮನು - ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಲೋಧಿಯ ವೈರಿಗಳಾದ (ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಲೋಧಿಯ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ) ಅಲಂಖಾನ್ & ದೌಲತ್‌ಖಾನ್ (ಲಾಹೋರ್ & ಕಾಬೂಲಿನ ರಾಜ್ಯಪಾಲ) ಈತನ ಮಗ-ದಿಲ್ವಾರ್ ಖಾನ್ - ಇವನನ್ನು ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಲೋಧಿ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ನೀಡಿ ಕೊಂದಿದ್ದನು.
- ಈ ಮೂರು ಜನ ಬಾಬರ್‌ನಿಗೆ ಆಮಂತ್ರಣ ನೀಡಿದರು.

ಒಂದನೇ ಪಾಣಿಪತ್ ಕದನ - 1526- April 21

ದೆಹಲಿ ಸಂತತಿಗೆ ಅವನತಿ ಹೇಳಿದನು.

(X)

(✓)

ದೆಹಲಿ ಸುಲ್ತಾನರ ಆಡಳಿತ

ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನ:

- ಕುರಾನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.
- ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮ ಇವರ ರಾಜಧರ್ಮವಾಗಿತ್ತು.
- ಕೆಲವು ಸುಲ್ತಾನರು - ಖಲೀಫನ (ಇಲ್ತಮಿಶ್) ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದರು.
- ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸುಲ್ತಾನರು (ಅಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ) ಯಾರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೇ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದರು.

ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನ

- ಸುಲ್ತಾನನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸೈನ್ಯವಿತ್ತು. ಆ ಸೈನ್ಯವನ್ನು "ಹಷ್-ಇ-ಕಲ್ಬ" ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.
- ರಾಜನಿಗೆ ಸಲಹೆ-ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವಿತ್ತು.
- ಆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು -"ಮಜ್ಲಿಸ್-ಐ-ಕಲ್ಬತ್" ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಇವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಧಾನವು ಮುಸ್ಲಿಂರಿಗೆ - ಶರಿಯತ್ ಎಂಬ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು.
- ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ-ನ್ಯಾಯಧನವನ್ನು - 'ಗೈರತ್ ಶ್ರೀ' ಎಂಬ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಗುಲಾಮಗಿರಿ ಪದ್ಧತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದು. (ಫಿರೋಜ್ ಷಾ ತುಘಲಕ್ - 1,80,000)

ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿ :

- ಅಂತರ್ಜಾತಿ ವಿವಾಹ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದವು.
- ಮಜಿಸ್-ಐ-ಕಲ್ಬತ್ - ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ

ಅ.ಸಂ	ಪ್ರಮುಖ ಖಾತೆಗಳು	ಮಂತ್ರಿಗಳ
1	ದಿವಾನ್-ಇ-ವಜೀರ್	ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ
2	ದಿವಾನ್-ಇ-ಖಾಜೆ	ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ
3	ಅಮಿರ್-ಇ-ಬೆಹ್	ಹಡುಗು ನಿಯಂತ್ರಕ ಮಂತ್ರಿ
4	ಅಮಿರ್-ಇ-ಅಖಿರ್	ಅಶ್ವಪಡೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ
5	ನಾಹಿಬ್(ಸುಲ್ತಾನ್ ಅಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದಾಗ ಆತನನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ PM ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವವರು	
6	ನಾಹಿಬ್-ಇ-ಆರಿಜ್	ಯುದ್ಧ ಮಂತ್ರಿ

ಪ್ರಮುಖ ಇಲಾಖೆಗಳು :

	ಪ್ರಮುಖ ಇಲಾಖೆಗಳು	ಖಾತೆಗಳು	ಜಾರಿಗೆ ತಂದವರು
1	ದಿವಾನ್-ಇ-ಆರಿಜ್	ಸೈನ್ಯ ಇಲಾಖೆ	ಫಿಯಾಸುದ್ದೀನ್ ಬಲ್ಖನ್
2	ದಿವಾನ್-ಇ-ರಿಯಾಸತ್ ದಿವಾನ್-ಇ-ರಿಯಾಸತ್	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಲಾಖೆ ವಿದೇಶಾಂಗ ಇಲಾಖೆ	ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ

3	ದಿವಾನ್-ಇ-ಅಮಿರ್‌ಕೋಹಿ	ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ	ಮಹ್ಮದ್-ಬಿನ್-ತುಘಲಕ್
4	ದಿವಾನ್-ಇ-ಬಂದಗಾವ್	ಗುಲಾಮ ನಿಯಂತ್ರಣ ಇಲಾಖೆ	ಫಿರೋಜ್-ಷಾ-ತುಘಲಕ್
5	ದಿವಾನ್-ಇ-ಖೈರತ್	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿವಾಹ ಇಲಾಖೆ	ಫಿರೋಜ್-ಷಾ-ತುಘಲಕ್
6	ದಿವಾನ್-ಇ-ಮುಸ್ತಕರಾಜ್	ಕಂದಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣ ಇಲಾಖೆ	ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ

ಪ್ರಮುಖ ತೆರಿಗೆಗಳು

1	ಚರಿ-ಫರಿ	ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ, ಮನೆಗಂದಾಯ	ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ
2	ಖರಜ್-ಜಕಾತ್-ಜಜಿಯಾ-ಖಮ್ಸ್	ಭೂಕಂದಾಯ ತೆರಿಗೆ, ಮುಸ್ಲಿಂ-ಧಾರ್ಮಿಕ ತೆರಿಗೆ, ಹಿಂದೂಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ (ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ) ಗಣಿಗಾರಿಕೆ & ಯುದ್ಧ ಸಂಸತ್ತಿನ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ	ಫಿರೋಜ್ ಷಾ ತುಘಲಕ್
3	ಷರ್ಬ್ ಖಾಲ್ಸ್	ನೀರಾವರಿ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ	ಮಹ್ಮದ್-ಬಿನ್-ತುಘಲಕ್

ಸಾಹಿತ್ಯ

ಕರ್ತೃ

ಕೃತಿಗಳು

- ಹಸನ್ ನಿಜಾಮಿ - ತಾಜುಲ್ ಮಾಸಿರ್
- ಫಕ್ರುದ್ದೀನ್ - ತಾರಿಖ್-ಇ ಮ್ಯಾಮುಲಿಕ್
- ಜಿಯಾವುದ್ದೀನ್ ಬದೌನಿ - * ತಾರಿಖ್-ಇ-ಫಿರೋಜ್ ಷಾಹಿ
- ಪ್ರಾರಂಭ - ಬದೌನಿ
- ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿದವನು- ಹಫೀದ್
* ಫತ್ತಾ -ಇ- ಜಹಾಂದರಿ
- ಫಿರೋಜ್-ಷಾ-ತುಘಲಕ್ - ಪುತಹತ್-ಇ-ಫಿರೋಜ್ ಷಾಹಿ (ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆ)
- ಮಹ್ಮದ್-ಜೈಸಿ - ಪದ್ಮಾವತ್ (ಉರ್ದುಭಾಷೆ)
- ಇಬ್ನಾ ಬಟೂಟ್(ಮೊರಕ್ಖಾ)
  - ರೆಹೆಲ್ಲಾ - ತಾರಿಖ್-ಇ-ರೆಹೆಲ್ಲಾ
  - ಮಹ್ಮದ್-ಬಿನ್-ತುಘಲಕ್‌ನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದನು.
  - ಈತ 13 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ 'ದಿವಾನ್-ಇ-ಖಾಜಿ' ಆಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದ.
  - ಈತ 'ಚೀನಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ರಾಯಭಾರಿಗಳನ್ನು' ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ.
  - ಈತನು-ವಿಜಯನಗರದ 1ನೇ ಹರಿಹರನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದ.
- ಅಮಿರ್ ಖುಸ್ರೋ : ತುಘಲಕ್ ನಾಮ

'ತಾರಿಖ್-ಇ-ಅಲ್ಯೆ'	} ಸುಮಾರು 99 ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ
ಲೈಲಾ-ವಾವ-ಮಜನು	
ಹಸ್ತ-ಬಿ-ಹಸ್ತ	
ಪಂಚ ಗಂಜ್	

7 ಜನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದನು.
ಭಾರತಕ್ಕೆ -ಸಿತಾರ & ತಬಲ್-ಪರಿಚಯಿಸಿದನು.
'ಕವ್ವಾಲಿ' ಎಂಬ ಸಂಗೀತ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದನು.
'ಉರ್ದು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪಿತಾಮಹ'

ಕಲೆ & ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ :-

- ಇಂಡೋ - ಸಾರ್ಸೆನಿಕ
- ಇಂಡೋ - ಪರ್ಶಿಯನ್ ಶೈಲಿಯು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿತ್ತು.
- ಇಂಡೋ - ಇಸ್ಲಾಮಿಕ್

ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ಚೌಕಾಕಾರದ ತಳಪಾಯ
- ಕಟ್ಟಡದ ಮಧ್ಯ ಸಮಾಧಿ
- ಗುಮ್ಮಟ & ಮಿನಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ವಿಶಾಲವಾದ ಸಭಾಂಗಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಕಟ್ಟಡಗಳು

1) ಕುತುಬ್ ಮಿನಾರ್

- 72.5 ಮೀಟರ್ ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿದೆ. ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿದವನು ಕುತ್ಬುದ್ದೀನ್ ಐಬಕ್ (ಕುತ್ಬುದ್ದೀನ್-ಭಕ್ತಿಯಾರ್ ಖಾಕಿ) ಗುರು. ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದವನು ಇಲ್ತುಮಿಶ್-1231.
- ಫಿರೋಜ್-ಷಾ-ತುಘಲಕ್ : ಕುತುಬ್ ಮಿನಾರನ್ನು 4 ಮಜಲುಗಳಿಂದ 5 ಮಜಲುಗಳಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದನು.

2) ಕುವೈತ್-ಉಲ್-ಇಸ್ಲಾಂ ಮಸೀದಿ: (1296-1203)

- ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.
- ಕಟ್ಟಿಸಿದವನು - ಐಬಕ್
- 2ನೇ ತರ್ಮಿನ್ ಕದನದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ
- 27 ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯ ನಾಶಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಮೊದಲ ಮಸೀದಿ.

3) ಅಹ್ಮದ್-ದಿಲ್-ಶಾ-ಚೋಂಪ್ರಾ

- ದೋ-ದಿಲ್-ಕಾ-ಚೋನ್‌ಪುರ
- ಅಜ್ಮೀರ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. (Rajasthan)
- IIನೇ ತರ್ಮಿನ್ ಕದನದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ
- ವೈಷ್ಣವ ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯ ನಾಶಮಾಡಿ 'ಐಬಕ್' ನಿರ್ಮಿಸಿದ.
- 2½ ದಿನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಮಸೀದಿ.

ಅಲೈದರ್ವಾಜ್
ಅಲೈಮಿನಾರ್
ಸಿರಿಕೋಟ್
ಜುಮಾಯಿಲ್ ಮಸೀದಿ

} ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳು

1. ಅಶ್ವಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವ (ದಾಗ್) ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದವರು...

- ಎ) ಮಹಮ್ಮದ್-ಬಿನ್-ತುಘಲಕ್   ಬಿ) ಮಲಿಕ್ ಕಾಫರ್   ಸಿ) ಜಲಾಲ್-ಉದ್-ದಿನ್-ಖಿಲ್ಜಿ
ಡಿ) ಅಲ್ಲಾ-ಉದ್-ದಿನ್-ಖಿಲ್ಜಿ   ಉ: ಡಿ) ಅಲ್ಲಾ-ಉದ್-ದಿನ್-ಖಿಲ್ಜಿ

2.

3. ಯಾವ ಸುಲ್ತಾನನು ಆಗ್ರಾ ನಗರಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿದನೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ?

ಎ) ಬಸ್ತೋಲ್ ಲೋದಿ   ಬಿ) ಸಿಕಂದರ್ ಲೋದಿ   ಸಿ) ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಲೋದಿ   ಡಿ) ಶೇರ್‌ಷಾ ಸುರಿ

ಉ: ಬಿ) ಸಿಕಂದರ್ ಲೋದಿ
4. ದೆಹಲಿ ಸುಲ್ತಾನರಲ್ಲಿ ದತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಮೊತ್ತದ ಹಣವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದು, 'ಲಕ್ಷ ಭಕ್ಸ್' (ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ನೀಡುವವನು) ಎಂದು ಖ್ಯಾತನಾಗಿದ್ದವನು ಯಾರು?

ಎ) ಇಲ್ತಮಿಶ್   ಬಿ) ಬಲ್ಬನ್   ಸಿ) ಮೊಹಮದ್ ಬಿನ್ ತುಘಲಕ್   ಡಿ) ಕುತ್ಬುದ್ದೀನ್ ಐಬಕ್

ಉ: ಡಿ) ಕುತ್ಬುದ್ದೀನ್ ಐಬಕ್
5. ಲಾಖ್ ಬಕ್ಸ್ ಎಂಬುದು ಈ ಕೆಳಕಂಡವನಿಗಿದ್ದ ಬಿರುದು

ಎ) ಕುತುಬುದ್ದೀನ್ ಐಬಕ್   ಬಿ) ಇಲ್ತಮಿಶ್   ಸಿ) ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ   ಡಿ) ಫಿರೋಜ್ ಶಾ

ಉ: ಎ) ಕುತುಬುದ್ದೀನ್ ಐಬಕ್
6. ಮಿಲಿಟರಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳಾದ, 'ಹುಲಿಯ' ಮತ್ತು 'ದಾಫ್'ನ್ನು ನಿಂದ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎ) ಕುತುಬುದ್ದೀನ್ ಐಬಕ್   ಬಿ) ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ   ಸಿ) ಮಹ್ಮದ್ ಬಿನ್ ತುಘಲಕ್   ಡಿ) ಇಲ್ತಮಿಶ್

ಉ : ಬಿ) ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ
7. ದೆಹಲಿ ಸುಲ್ತಾನರುಗಳ ರಾಜವಂಶದ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು?

ಎ) ತುಘಲಕ್ > ಖಿಲ್ಜಿ > ಗುಲಾಮ > ಲೋದಿ   ಬಿ) ಗುಲಾಮ > ಲೋದಿ > ಖಿಲ್ಜಿ > ತುಘಲಕ್

ಸಿ) ಗುಲಾಮ > ಖಿಲ್ಜಿ > ತುಘಲಕ್ > ಲೋದಿ   ಡಿ) ಗುಲಾಮ > ತುಘಲಕ್ > ಖಿಲ್ಜಿ > ಲೋದಿ

ಉ: ಸಿ) ಗುಲಾಮ > ಖಿಲ್ಜಿ > ತುಘಲಕ್ > ಲೋದಿ
8. ಘಜ್ನಿ ಮಹಮ್ಮದನ ಜೊತೆ ಬಂದ ವಿದ್ವಾಂಸನ ಹೆಸರು

ಎ) ಇಬ್ಬತೂತ   ಬಿ) ಆಲ್ಪರೂನಿ   ಸಿ) ಅಮೀರ್ ಖುಸ್ರೋ   ಡಿ) ಫರಿಶಾ

ಉ : ಬಿ) ಆಲ್ಪರೂನಿ
9. ದೆಹಲಿಯ ಪುರಾತನ ಹೆಸರು ಯಾವುದು?

ಎ) ಪಾಟಲೀಪುತ್ರ   ಬಿ) ಗಂಗಾ   ಸಿ) ಅಯೋಧ್ಯಾ   ಡಿ) ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥ

ಉ : ಡಿ) ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥ
10. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ದೆಹಲಿ ಸುಲ್ತಾನರು ಸಿಜಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಸುಲ್ತಾನರು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ದೇವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಂದು ಸಾರುವ ಪವಿತ್ರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಇರಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದರು?

ಎ) ಬಲ್ಬನ್   ಬಿ) ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ   ಸಿ) ಮೊಹಮ್ಮದ್-ಬಿನ್-ತುಘಲಕ್   ಡಿ) ಇಲ್ತಮಿಷ್

ಉ: 1) ಬಲ್ಬನ್
11. ಗಗನ್ ಮಹಲ್ ಕಟ್ಟಡವು ಯಾವ ಮನೆತನದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಿಯ ಸಾಧನೆ?

ಎ) ಆದಿಲ್ ಷಾಹಿ   ಬಿ) ಕುತುಬ್ ಷಾಹಿ   ಸಿ) ನಿಜಾಮ್ ಷಾಹಿ   ಡಿ) ಬರೀದ್ ಷಾಹಿ

ಉ: ಎ) ಆದಿಲ್ ಷಾಹಿ

12. ಅಮೀರ್ ಖುಸ್ತು ದೆಹಲಿ ಸುಲ್ತಾನರ ಕಾಲದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪರ್ಷಿಯನ್ ಕವಿಯೆಂದು ಗೌರವಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಕೃತಿಯನ್ನು ಅವನು ಬರೆದಿಲ್ಲ?
- ಎ) ತಾರೀಕ್-ಇ-ಫಿರೋಜ್ ಷಾಹಿ   ಬಿ) ಆಶಿಖಾ   ಸಿ) ಖಿರಾನ್-ಉಸ್-ಸದೇನ್
ಡಿ) ಮಿಫಾ-ಉಲ್-ಫುತುಹ್   ಉ: ತಾರೀಕ್-ಇ-ಫಿರೋಜ್ ಷಾಹಿ
13. ಸುಲ್ತಾನರ ಅಧಿಪತ್ಯದ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಗುಲಾಮಿ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ವಿವರಣೆ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ
- ಎ) ಫಿರೋಜ್ ತುಘಲಕ್‌ನಿಗೆ 18,00,000 ಗುಲಾಮರಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಬಿ) ಬರಾನಿಯು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಗುಲಾಮ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ.
ಸಿ) ದಿವಾನ್-ಇ-ಬಂದಗಾನ್, ಎನ್ನುವುದು ಗುಲಾಮರಿಗಾಗಿಯೇ ಇದ್ದ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿತ್ತು.
ಡಿ) ಅಲ್ಲಾ ಉದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿಯು ಗುಲಾಮಿಪದ್ಧತಿ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ.
ಉ : ಡಿ) ಅಲ್ಲಾ ಉದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿಯು ಗುಲಾಮಿಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ.
14. ಸುಲ್ತಾನಾ ರಜಿಯಾ ಯಾವ ರಾಜವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವಳು?
- ಎ) ತುಘಲಕ್   ಬಿ) ಗುಲಾಮಿ (ಫ್ಲೇವ್)   ಸಿ) ಖಿಲ್ಜಿ   ಡಿ) ಲೋದಿ
ಉ : 2) ಗುಲಾಮಿ (ಫ್ಲೇವ್)
15. ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವಿದ್ವಾಂಸ ಆಲ್ಬೆರೂನಿಗೆ ಆಶ್ರಯದಾತರಾಗಿದ್ದವರು
- ಎ) ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಫೋರಿ   ಬಿ) ಫಜ್ಜಿಯ ಮೊಹಮ್ಮದ್   ಸಿ) ಅಲ್ಲಾಉದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ
ಡಿ) ಮೊಹಮ್ಮದ್ ತುಘಲಕ್   ಉ : ಬಿ) ಫಜ್ಜಿಯ ಮೊಹಮ್ಮದ್
16. ಭಾರತೀಯ ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ದೆಹಲಿಯ ಮೊದಲ ಸುಲ್ತಾನ
- ಎ) ಬಲ್ಪನ್   ಬಿ) ಫಿರೋಜ್ ತುಘಲಕ್   ಸಿ) ಇಲ್ತುಮಶ್
ಡಿ) ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ   ಉ : ಡಿ) ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ
17. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ದೆಹಲಿಯ ಸುಲ್ತಾನ್
- ಎ) ಬಲ್ಪನ್   ಬಿ) ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ   ಸಿ) ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಬಿನ್ ತುಘಲಕ್
ಡಿ) ಫಿರೋಜ್ ತುಘಲಕ್   ಉ : ಬಿ) ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ
18. ಮೆಹೋಲಿ ಸ್ಥಂಭವು
- ಎ) ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿಯ ಸೇನಾಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.
ಬಿ) ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳ ನೈಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.
ಸಿ) ಅಶೋಕನ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.
ಡಿ) 1857ರ ದಂಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ದಮನಗೊಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.
ಉ: ಎ) ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ ಸೇನಾಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.
19. ಮೊಘಲ್ ದೊರೆಯಾಗಿ ಅಕ್ಬರ್‌ನ ಸಿಂಹಾಸನಾರೋಹಣ ನಡೆದ ಸ್ಥಳ
- ಎ) ದೆಹಲಿ   ಬಿ) ಲಾಹೋರ್   ಸಿ) ಕಲಾನೂರ್   ಡಿ) ಸಿಕಂದ್ರ   ಉ : ಕಲಾನೂರ್

20. ಬಾಗ್ದಾದ್ ನಗರ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ?

ಎ) ಇರಾಖ್ ದೇಶ ಬಿ) ಆಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ ಸಿ) ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಡಿ) ಟರ್ಕಿ ಉ : ಎ) ಇರಾಖ್ ದೇಶ

21. 19ನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಿತವಾಗಿದ್ದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಕಾಲುವೆಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಜಾಲವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಸುಲ್ತಾನ.

ಎ) ಫಿಯಾಸುದ್ದೀನ್ ತುಘಲಕ್ ಬಿ) ಫಿರೋಜ್ ಷಾ ತುಘಲಕ್ ಸಿ) ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಬಿನ್ ತುಘಲಕ್ ಡಿ) ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ ಉ : ಬಿ) ಫಿರೋಜ್ ಷಾ ತುಘಲಕ್

22. ರಾಜ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಯಾವುದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ?

ಎ) ಕುತಬ್-ಉದ್-ದಿನ್ : ಅದಾಯಿ ದಿನ್ ಕಾ ಝೇಂದ್ರಾ
ಬಿ) ಇಲ್ತಮಿಶ್ : ಕುತುಬ್ ಮಿನಾರ್
ಸಿ) ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ : ಹೌಜ್-ಐ-ಖಾಸ್
ಡಿ) ಫಿರುಜ್ ತುಘಲಕ್ : ತುಘಲಕಾಬಾದ್
ಉ: ಡಿ) ಫಿರುಜ್ ತುಘಲಕ್ : ತುಘಲಕಾಬಾದ್

23. ಶಾಹನಾಮಾ ಬರೆದ ಲೇಖಕ ಯಾರು?

ಎ) ಫಿರದೌಸಿ ಬಿ) ಅಲ್ಬೆರುನಿ ಸಿ) ಹಸನ್ ನಿಝಾಮಿ ಡಿ) ಉತ್ತಿ ಉ : ಎ) ಫಿರದೌಸಿ

24. ಮೂರನೆಯ ಪಾಣಿಪತ್ ಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನವರಲ್ಲಿ ಯಾರು ದೆಹಲಿಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದನು?

ಎ) ಮಹಮ್ಮದ್ ಷಾ ಬಿ) ಅಹ್ಮದ್ ಷಾ ಸಿ) ಷಾ ಅಲಂ II ಡಿ) ಅಕ್ಬರ್ ಷಾ II
ಉ : ಸಿ) ಷಾ ಅಲಂ II

25. ದೆಹಲಿಯಿಂದ ದೇವಗಿರಿಗೆ (ದೌಲತಾಬಾದ್) ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕುರಿತು “ಪೂರ್ಣ ಅವನತಿ ಎಂದರೆ ಆ ನಗರದ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಕ್ಕು ಅಥವಾ ನಾಯಿ ಯೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ.” ಎಂದು ಯಾವ ಇತಿಹಾಸಕಾರನು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದನು?

ಎ) ಫಿರಿಶಾ ಬಿ) ಬರಾನಿ ಸಿ) ಇಬನ್ ಬಟೂಟ ಡಿ) ಎನ್‌ಸೋನ್ ಉ : ಸಿ) ಇಬನ್ ಬಟೂಟ

26. ಈ ಕೆಳಗಿನವರಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೊರೆಗಳು ಪಾರಿವಾಳ ಹಾರಾಟದ ಆಟಕ್ಕೆ “ಇಷ್ಕಾ-ಭಾರ್ಪಿ” ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ನೀಡಿದವರು ಯಾರು?

ಎ) ಔರಂಗ್‌ಜೇಬ್ ಬಿ) ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ ಸಿ) ಅಕ್ಬರ್ ಡಿ) ಬಾಬರ್ ಉ : ಸಿ) ಅಕ್ಬರ್

27. ಭಾರತೀಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅಬ್ದುಲ್ ಹಮೀದ್ ಲಾಹೋರಿಯು ಯಾರು?

ಎ) ಅಕ್ಬರ್‌ನ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಪ್ರಮುಖ ಸೈನಿಕ, ಕಮಾಂಡರ್ ಆಗಿದ್ದನು.
ಬಿ) ಷಹಜಹಾನ್‌ನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಅಧಿಕೃತ ಚರಿತ್ರಕಾರ
ಸಿ) ಔರಂಗ್‌ಜೇಬನ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಪ್ರಮುಖ ಶ್ರೇಷ್ಠ & ಔರಂಗ್‌ಜೇಬನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಆತ್ಮೀಯನಾಗಿದ್ದ.
ಡಿ) ಮುಹಮ್ಮದ್ ಷಾನ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿನ ಆಸ್ಥಾನ ಕವಿ.
ಉ : ಬಿ) ಷಹಜಹಾನ್‌ನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಅಧಿಕೃತ ಚರಿತ್ರಕಾರನಾಗಿದ್ದನು.

28. ಪಟ್ಟಿ I ರಲ್ಲಿನ ಸ್ಮಾರಕಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ II ರಲ್ಲಿನ ಮನೆತನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸರಿ ಹೊಂದಿಸಿ :

ಪಟ್ಟಿ I (ಸ್ಮಾರಕಗಳು)

ಪಟ್ಟಿ II (ಮನೆತನ)

ಎ) ಅಲಾಯ್ ದರ್ವಾಜ್

I ಗುಲಾಮಿ ಮನೆತನ

ಬಿ) ಹಾಜ್ ಖಾನ್

II ಮೊಘಲ್ ಮನೆತನ

ಸಿ) ಶಾಲೀಮಾರ್ ಬಾಗ್

III ಖಿಲ್ಜಿ ಮನೆತನ

ಡಿ) ಅಥಾಯಿ ದಿನ್ ಕಾ ರೋಪ್ಪಾ

IV ತುಘಲಕ್ ಮನೆತನ

V ಲೋದಿ ಮನೆತನ

ಸಂಕೇತಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸರಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ :

ಎ ಬಿ ಸಿ ಡಿ

ಎ ಬಿ ಸಿ ಡಿ

1) I III II V

2) III IV II I

3) IV III I II

4) III IV V II

G : 2) III IV II I

29. ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ

ಎ) ಔರಂಗಜೇಬನು ಆತನ ಆಸ್ಥಾನದಿಂದ ಸಂಗೀತದ ಎಲ್ಲ ರೂಪಗಳನ್ನೂ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದ್ದನು.

ಬಿ) ಆತನು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹೊರನೋಟದಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸುನ್ನಿ ಮುಸ್ಲಿಮನಾಗಿದ್ದನು.

ಈ ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು / ವು ಸರಿ? ನೀಡಿರುವ ಆಯ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಕೇತವನ್ನಾರಿಸಿ:

1) ಎ ಮಾತ್ರ

2) ಬಿ ಮಾತ್ರ

3) ಎ ಮತ್ತು ಬಿ ಇವೆರಡೂ

4) ಎ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಬಿ ಆಗಲೀ ಅಲ್ಲ.

ಉ : 3) ಎ ಮತ್ತು ಬಿ ಇವೆರಡೂ

30. ಯಾವ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಮೇಲೆ ವಿಜಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಅಕ್ಬರನು ಪತೇಪುರಸಿಕ್ರಿಯಲ್ಲಿ 'ಬುಲಂದ್ ದರ್ವಾಜಾ' ವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದನು?

ಎ) ಗುಜರಾತ್

ಬಿ) ಸಿಂಧೂ

ಸಿ) ಪಂಜಾಬ್

ಡಿ) ಮೇವಾರ್

ಉ : ಎ) ಗುಜರಾತ್

31. 1857ನೇ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯ ಮೊಗಲ್ ದೊರೆ ಯಾರು? ಗುರುತಿಸಿ.

ಎ) ಬಹದ್ದೂರ್ ಷಹ 4

ಬಿ) ಬಹದ್ದೂರ್ ಷಹ 2

ಸಿ) ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಷಹ

ಡಿ) ಮೇಲಿನ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ

ಉ: ಬಿ) ಬಹದ್ದೂರ್ ಷಹ 2

32. ಯಾವ ರಾಜನನ್ನು 'ವೈರುಧ್ಯಗಳ ಮಿಶ್ರಣ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು?

ಎ) ಔರಂಗಜೇಬ್

ಬಿ) ಮೊಹಮದ್ ಬಿನ್ ತುಘಲಕ್

ಸಿ) ಹುಮಾಯೂನ್

ಡಿ) ಅಕ್ಬರ್

ಉ : 2) ಮೊಹಮದ್ ಬಿನ್ ತುಘಲಕ್

33. ಮಧ್ಯಯುಗದ ಭಾರತವನ್ನಾಳಿದ ಏಕೈಕ ಮಹಿಳೆ

ಎ) ನೂರ್ ಜಹಾನ್

ಬಿ) ಮತ್ತಾಜ್ ಮಹಾಲ್

ಸಿ) ಗುಲ್ ಬದನ್ ಬೇಗಂ

ಡಿ) ರಜಿಯಾ ಸುಲ್ತಾನ

ಉ : ಡಿ) ರಜಿಯಾ ಸುಲ್ತಾನ

34. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದವರು

- ಎ) ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ ಬಿ) ಮೊಹಮದ್ ಬಿನ್ ತುಘಲಕ್ ಸಿ) ಬಲ್ಬನ್
ಡಿ) ಫೀರೋಜ್ ಶಾ ತುಘಲಕ್ ಉ : ಎ) ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ್ ಖಿಲ್ಜಿ

35. ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ.

ಹೇಳಿಕೆ A : 1602 ರಲ್ಲಿ ಫತೇಪುರ ಸಿಕ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬುಲಂದ್ ದರ್ವಾಜಾವು ಅಕ್ಬರ್‌ನಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಯಿತು.

ಹೇಳಿಕೆ B : ಗುಜರಾತ್‌ನ ವಿಜಯದ ಸ್ಮಾರಕವಾಗಿ ಅಕ್ಬರನು ಬುಲಂದ್ ದರ್ವಾಜನವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದನು. ನೀಡಿರುವ ಸಂಕೇತಗಳಿಂದ ಸರಿಯುತ್ವರಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ.

- ಎ) A ಮಾತ್ರ ಸರಿ ಬಿ) B ಮಾತ್ರ ಸರಿ ಸಿ) A ಮತ್ತು B ಎರಡೂ ಸರಿ
ಡಿ) A ಅಥವಾ B ಎರಡೂ ತಪ್ಪು ಉ: 2) B ಮಾತ್ರ ಸರಿ

36. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮೊಘಲ್ ದೊರೆಗಳಲ್ಲಿ ತಂಬಾಕು ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದವರಾರು?

- ಎ) ಅಕ್ಬರ್ ಬಿ) ಹುಮಾಯೂನ್ ಸಿ) ಶಹಜಹಾನ್ ಡಿ) ಜಹಾಂಗೀರ್
ಉ : ಡಿ) ಜಹಾಂಗೀರ್

37. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮೊಘಲ್ ದೊರೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥನೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ?

- ಎ) ಬಾಬರ್ ಬಿ) ಹುಮಾಯೂನ್ ಸಿ) ಅಕ್ಬರ್ ಡಿ) ಜಹಾಂಗೀರ್ ಉ : ಸಿ) ಅಕ್ಬರ್

38. ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ಬಾಬರನು ಆಕ್ರಮಣವೆಸಗಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆಯ ಆಳ್ವಿಕೆ ಇತ್ತು?

- ಎ) ಗುಲಾಮ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆ ಬಿ) ಖಿಲ್ಜಿ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆ ಸಿ) ಲೋಧಿ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆ ಡಿ) ತುಘಲಕ್ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆ
ಉ : ಸಿ) ಲೋಧಿ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆ

39. ಬಾಬರ್ ರವರ ಸ್ವ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಅವರ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ?

- ಎ) ಕಾಬೂಲ್ ಬಿ) ಪೇಶಾವರ್ ಸಿ) ದೆಹಲಿ ಡಿ) ಆಗ್ರಾ ಉ : ಎ) ಕಾಬೂಲ್

40. ಕೆಳಗಿನ ರಾಜರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಿಕ್ ಮಹಮ್ಮದ್ ಜೈಸಿ ತನ್ನ ಮಹಾಕೃತಿ "ಪದ್ಮಾವತ್"ನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿದ?

- ಎ) ಶೇರ್‌ಷಾ ಬಿ) ಅಕ್ಬರ್ ಸಿ) ಜಹಾಂಗೀರ್ ಡಿ) ಷಾಜಹಾನ್
ಉ : ಎ) ಶೇರ್‌ಷಾ

*****

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು
ಮೂತ್ತು ಬಿರಾದರ್ ಸರ್ ರವರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಇತಿಹಾಸದ
MCQ ಕೋರ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ

Course Link

https://www.ishwargiriacademy.com/s/store/courses/description/History_Mcqs

IGacademy

Download
App in PlayStore

SUBSCRIBE

IshwarGiri
ಪಾಠಶಾಲೆ

8660070677

ಕ್ರಿಸ್‌ಮಸ್ ಹಾಗೂ ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಪ್ರಯುಕ್ತ

ಒಂದು ವರ್ಷದ IGacademy Membership
Subscription ಮೇಲೆ ಭರ್ಜರಿ 50% ಲಿಯಾಯಿತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ

~~Rs 10000~~

OFFER PRICE

₹4999/-

ONLY

ಒಂದು ವರ್ಷದ IGacademy Membership ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕೋರ್ಸುಗಳು

**KAS, PSI, PC, FDA, SDA, GROUP C, VAO, PDO,
KTET, GPSTR, HSTR, PSTR, Etc..**

SSC-GD, MTS, CGL, CHSL JE, RRB-GroupD, NTPC, ALP, RPF

ಈ ಕೊಡುಗೆ ಡಿಸೆಂಬರ್ 22 ರಿಂದ ಜನವರಿ 5 ರವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಲಭ್ಯ

ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ
ಸರ್ಕಾರದ ಕೋರ್ಸುಗಳನ್ನು ಸಹ ನೋಡಬಹುದು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ

8660070677, 7892879654

KTET-2025

MATHEMATICS & SCIENCE – PAPER 1

Rs 4000

OFFER PRICE

₹1499/-

ONLY

ತರಗತಿಗಳು
ಪ್ರಾರಂಭ

January
01

ಈ ಕೋರ್ಸ್‌ನ ಬೆಲೆ ಕೇವಲ

Bhagesh Muradi

Psychology & Kannada

Pallavi

English

Manjula D

Biology & Chemistry

Pradeep L

Mathematics

Subhramanya Joish

Physics

COURSE VALIDITY 4 MONTHS LIVE + RECORDED UPTO EXAMS

ವಿಶೇಷತೆಗಳು

★ CHAPTER WISE WORKSHEETS ★ SYLLABUS COMPLETION IN 4 MONTHS ★ PYQ'S ANALYSIS

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ

8660070677, 7892879654

KTET-2025

MATHEMATICS & SCIENCE – PAPER 2

Rs 4000

OFFER PRICE

₹1499/-

ONLY

ತರಗತಿಗಳು
ಪ್ರಾರಂಭ

January
01

ಈ ಕೋರ್ಸ್‌ನ ಬೆಲೆ ಕೇವಲ

Bhagesh Muradi

Psychology & Kannada

Pallavi

English

Manjula D

Biology & Chemistry

Pradeep L

Mathematics

Subhramanya Joish

Physics

COURSE VALIDITY 4 MONTHS LIVE + RECORDED UPTO EXAMS

ವಿಶೇಷತೆಗಳು

★ CHAPTER WISE WORKSHEETS ★ SYLLABUS COMPLETION IN 4 MONTHS ★ PYQ'S ANALYSIS

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ

8660070677, 7892879654

KTET-2025

SOCIAL SCIENCE – PAPER 1

ತರಗತಿಗಳು
ಪ್ರಾರಂಭ

January
01

ಈ ಕೋರ್ಸ್‌ನ ಬೆಲೆ ಕೇವಲ

Rs 4000

OFFER PRICE

₹1499/-

ONLY

Bhagesh Muradi

Psychology & Kannada

Pallavi

English

Muttu Biradar

History

Syed Touseef

Political science

Vittal Dodamani

Geography

ವಿಶೇಷತೆಗಳು

★ CHAPTER WISE WORKSHEETS ★ SYLLABUS COMPLETION IN 4 MONTHS ★ PYQ'S ANALYSIS

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ

8660070677, 7892879654

KTET-2025

SOCIAL SCIENCE – PAPER 2

ತರಗತಿಗಳು
ಪ್ರಾರಂಭ

January
01

ಈ ಕೋರ್ಸ್‌ನ ಬೆಲೆ ಕೇವಲ

Rs 4000

OFFER PRICE

₹1499/-

ONLY

Bhagesh Muradi

Psychology & Kannada

Pallavi

English

Muttu Biradar

History

Syed Touseef

Political science

Vittal Dodamani

Geography

ವಿಶೇಷತೆಗಳು

★ CHAPTER WISE WORKSHEETS ★ SYLLABUS COMPLETION IN 4 MONTHS ★ PYQ'S ANALYSIS

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ

8660070677, 7892879654

Click Here to Download
IGacademy App Now

**Click here to join our
Instagram Account**

@igacademyapp

**Click here to join our
Whatsapp Group**

8660070677

**Click here to join our
Telegram channel**

IshwarGiri

**Click here to join our
YouTube channel**

IshwarGiri ಪಾಠಶಾಲೆ

ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಕುಳಿತು ನಿಮ್ಮ ಕನಸಿನ ಸರ್ಕಾರಿ
ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ನನಸಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೂಡಲೇ
Playstore ನಿಂದ **IGacademy App** ಅನ್ನು
ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ...

IGacademy
Your success is our goal

**For State & Central
government Exams**

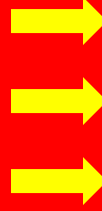

Download our App in

Google Play Store

Click Here to
Download App
Now

ಕೋರ್ಸ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ

☎ 8660070677 ☎ 7892879654

Please Share this PDF to
Your Friends and Groups

Join Our Social Media Accounts

IGacademyapp